

V práci pro obce a města nepolevíme!

Úvodník předsedy SMS ČR Josefa Bartoňka k nejdůležitějším tématům roku 2012

Náročná práce starostů vyžaduje neustále registrovat a aplikovat nová pravidla, vyhlášky či zákony. Jak říká Murphy, každá změna je k horšímu. I tak se ale snažíme, aby se podmínky pro život našich obcí, měst a občanů pokud možno troše zlepšovaly. Čas od času se objeví téma zcela zásadní důležitosti - návrh, jehož dopad podstatně ovlivní další život všech obcí, měst i občanů.

Takovým tématem, důležitějším než každé jiné, bylo pro nás pro všechny v uplynulých letech financování samospráv prostřednictvím RUD. Rok 2012 je zcela výjimečný tím, že se chystá hned několik klíčových změn. Obraz budoucího rozvoje obcí a měst, a možná i jejich samotné existence, může na konci tohoto roku vypadat podstatně odlišně od toho, jak se nám jeví nyní.

Problém RUD dohání školství

RUD samozřejmě mezi těmito prioritními tématy zůstalo. Důležitostí se mu dnes ale rovná i zachování venkovského školství a jeho dostupnosti, nastavení podmínek pro čerpání dotací po roce 2013 a některé připravované legislativní změny, o kterých se dočtete dále. Novelizační návrh poslance Petra Gazdíka a dalších na změnu zákona o RUD byl po několika vládních odkladech nedávno předložen do sněmovny. Je otázkou, zda se vláda ještě vůbec financováním obcí bude zabývat. Pravděpodobnější se mi zdá, že jeho konečná podoba vzejde z jednání parlamentu. Poslanci již návrh dokonce propustili do 2. čtení. Ze sněmovní diskuze je ale zřejmé, že na zásadní projednání a návrhy úprav teprve dojde. SMS ČR osobním dopisem a s prosbou o podporu návrhu oslovilo jednotlivě každou po-

slankyni i každého poslance. Samozřejmě budeme dělat vše pro to, aby novela byla schválena pokud možno v nezměněném znění. Už tak je z naší strany velkým kompromisem. Zde je ale nezastupitelná i Vaše role. **Mluvte prosím při každé příležitosti se svými poslanci a senátory a požadujte po nich schválení novely. Musí vědět, jak důležitá otázka je nové RUD pro všechny starosty!**

V otázce možné likvidace venkovského školství bijeme na poplach již dlouho. Je třeba si uvědomit, že se zde nehraje jen o školy, ale že jejich zrušení by vedlo k odlivu obyvatel z venkova a k jeho zániku v dnešní podobě. Za náš výrazný úspěch považují spojení sil s Asociací krajů, SMO a SPOV. Společně, že společná pracovní skupina bude respektovaným činitelem při přípravě jakýchkoliv návrhů změn týkajících se základních škol.

Myslím, že není třeba se široce rozepisovat o důvodech, které nás vedou k přesvědčení, že pro příští plánovací období

PRIORITY SMS ČR PRO ROK 2012

Nový RUD pro obce i města 2013+
Zastavení hrozby rušení venkovských škol
Lepší a efektivnější dotace obcím 2014+
Boj proti legislativní šikaně obcí a měst
Stop úvahám o slučování menších obcí

je třeba zásadně změnit způsoby pro získání, čerpání, administraci a rozdělování evropských dotací. Naší hlavními cíli je zajistit větší prostředky pro obce, prosadit zjednodušení a zprůhlednění všech procesů, rozhodování o dělení evropských prostředků na co nejnižší úrovni a zapojení starostů do rozhodování. Prosažení našich návrhů věnujeme velké úsilí a maximální pozornost. Je zcela zřejmé, že nastavení podmínek pro čerpání dotací po roce 2013 bude mít zásadní vliv na budoucí rozvoj měst a obcí.

Rozšiřujeme služby členům

Samozřejmě že v naší činnosti neopomíjíme ani další z komunální sféry. Současně je naší snahou rozšířit a zkvalitnit služby, které pro své členy SMS ČR vykonává. Navyšujeme počet spolupracovníků, připravujeme pro Vás větší počet seminářů, usilujeme o Vaši lepší informovanost, pracujeme na zřízení regionální pražské kanceláře. Navázali jsme spolupráci s externími právníky, a už nyní Vám nabízíme odbornou právní pomoc v otázkách týkajících se řízení Vašich obcí a měst.

Nejdůležitějším předpokladem úspěšnosti naší organizace je ale Vaše aktivita, Vaše zapojení do spolupráce starostů a SMS ČR. Proto mi dovoluňte, abych velmi srdečně poděkoval především těm z Vás, kteří se svou účastí v pracovních skupinách, na jednáních, při přípravě stanovisek a dokumentů, při aktivitách SMS ČR i svými náměty a názory podílíte na práci pro ostatní starostky a starosty. Budeme se nadále na Vaši iniciativu spoléhat.

Ing. Josef Bartoňka,
předseda SMS ČR

Kam zamíří evropské prostředky po roce 2013?

O územním rozvoji v novém programovém období musí rozhodovat obce a města

S blížícím se koncem současného unijního programového období se rozproudila debata o zaměření a podobách budoucí evropské dotační politiky. Rozsáhlé problémy v čerpání evropských prostředků pro vyvážený rozvoj méně vyvinutých oblastí v naší zemi by měly být dostatečným důvodem k zodpovědnému řešení.

Kolik máme času a co nás čeká?

Nové programové období EU, které počítá se systémovými změnami cílů ale i forem čerpání dotací, začne 1. ledna 2014 a potrvá až do závěru roku 2020. Sedmiletá finanční perspektiva je velkou výzvou pro SMS ČR k důsledné účasti na přípravném procesu. Ve hře jsou prostředky v řádech až 500 mld. Kč, které by v tomto časovém rozpětí opět měly posilovat naši hospodářskou a sociální vyspělost za aktivní účasti samospráv. SMS ČR v procesu příprav nového programového období využívá všech dostupných možností k vyjádření nezávislého pohledu na současný chybný systém čerpání s cílem jeho reformních změn. Mandát daný usnesením č. 13 III. Republikového shromáždění v Benešově poměrně jasně ukazuje, že SMS ČR nehodlá tolerovat problémy stávajícího systému. V současnosti běží několik odborných pracovních skupin pod taktovkou MMR za naší účasti. Dle vládního usnesení č. 650/2011 bude vládě předložen rámcový návrh podoby budoucích operačních programů do konce letošního dubna, již nyní je však patrné, že tento termín bude posunut. Kamenem úrazu je mimo jiné

Hlavní požadavky SMS ČR v procesu přípravy nového programového období

- posílení objemu prostředků pro obce a města
- zvýšení rozhodovací role aktérů místního rozvoje
- razantní snížení počtu operačních programů
- odpolitizování a radikální proměna systému ROP
- posílení role metody LEADER a principu partnerství
- rozšíření možností čerpání pro venkovské samosprávy
- zjednodušení a sjednocení administrace dotací

samotný počet budoucích operačních programů. Ačkoliv programové prohlášení vlády hovoří zcela zřetelně o razantním snížení současného počtu 26 operačních programů, který je i mezi novými členskými zeměmi EU raritní, řada vlivových skupin se se sdružením agend do menšího počtu programů nechce smířit. Týká se to především sedmera regionálních OP (ROP), z nichž mnohé čelí podezřením z manipulací v procesech výběru projektů a dalším pochybnostem o nezávislosti řídicích struktur. Přitom právě snížením počtu programů lze dosáhnout tolik potřebného administrativního zjednodušení pravidel i kontrolních mechanismů, které všichni toužebně očekávají.

Vyspělost znamená méně peněz

Hlavním cílem politiky soudržnosti EU je odstraňování mnohdy propastných regionálních rozdílů, které jsou ostře viditelné mezi starými a novými členskými zeměmi EU. Zatímco Česká republika jako celek dosahuje nyní přibližně 80 % celkového unijního průměru v HDP na hlavu (od roku 2003 nárůst o 3 %), za tímto průměrem se skrývají citelné vnitřní rozdíly. HDP na hlavu v Praze totiž statistickému přehledu dominuje svou extrémní hodnotou takřka 175 %, což vylučuje čerpání z hlavního Cíle územního rozvoje „Konvergence“, který je omezen limitem 75 % HDP na hlavu vůči celkovému průměru EU. Tento jev je nepochybně vyvolán také nadstandardním nastavením příjmů Prahy z RUD a lze bohužel jen spekulovat, jak by hodnoty HDP v regionech ČR vypadaly, kdyby byly dané obcím a městům děleny dlouhodobě spravedlivým způsobem. Hranici 75 % HDP na obyvatele však mohou do roku 2013 překročit i dva další regiony soudržnosti (NUTSII: Střední Čechy a Jihovýchod), kterým tedy reálně hrozí, že financování jejich rozvojových potřeb bude s daleko menší spoluúčastí evropských prostředků. U většiny regionů se totiž i nadále předpokládá zachování poměru financování v poměru 85:15 (unijní prostředky versus národní zdroje), u „vyspělejších“ regionů by to mohlo být např. 50:50. V této souvislosti však musím poznamenat, že hra čísel v těchto případech zastírá skutečný obraz, který ani v mnohých venkovských oblastech

Středočeského, Plzeňského či Jihočeského kraje není nikterak uspokojivý. SMS ČR by proto v případě překročení 75 % hranice HDP bezpochyby požadovalo dostatečná kompenzační opatření (např. v podobě vyššího podílu spolufinancování ze státního rozpočtu).

Celkový objem prostředků, který do ČR pro potřeby územního rozvoje po roce 2013 poputuje, zatím není znám a může se značně ztenčit v případě naplnění krizového scénáře vývoje eurozóny. Lze očekávat, že oproti stávajícímu programovému období prostředky na regionální rozvoj poklesnou minimálně o pětinu. Dle střízlivých odhadů by mohlo na toto sedmileté období do ČR přitéct cca 500 mld. Kč (samozřejmě také v závislosti na kurzovém vývoji a dalších nezmíněných faktorech).

Název NUTS	2004	2008
ČR	75,3	80,4
Hlavní město Praha	156,4	172,5
Středočeský kraj	72,2	73,6
Jihočeský kraj	67,9	69,6
Plzeňský kraj	73,2	71,8
Karlovarský kraj	59,0	57,5
Ústecký kraj	62,5	64,4
Liberecký kraj	61,0	59,3
Královéhradecký kraj	68,2	66,5
Pardubický kraj	63,7	66,8
Vysočina	34,8	66,9
Jihomoravský kraj	69,4	73,9
Olomoucký kraj	59,5	61,0
Zlínský kraj	60,4	64,8
Moravskoslezský kraj	62,3	67,4

Regionální HDP na 1 obyvatele v PPS, EU27 = 100 s vyznačením regionů, které dosahují více než 100 % resp. se blíží 75 % unijního průměru

Pozice SMS ČR v procesu příprav

Jak plyne z výše uvedeného, proces přípravy nového programového období ještě zdaleka není u konce a s drtivou většinou dosavadních kroků na národní úrovni lze souhlasit. Základním plánovacím dokumentem evropského významu je Strategie EU2020, jejímž globálním cílům bude unijní dotační intervence maximálně podřízena. Tento dokument plánuje zejména zvyšovat zaměstnanost, posilovat kapa-

city pro výzkum a vývoj, snižovat emise skleníkových plynů, zvyšovat úroveň vzdělání a usilovat o důsledné sociální začleňování.

Národní rozvojové priority ČR

Z přehledu priorit Strategie EU2020 je patrné, že zcela schází cíl územního rozvoje, což SMS ČR mnohokrát a na všech vyjednávacích úrovních rozporovalo. Je proto potěšitelné, že tato připomínka byla akceptována a promítla se do tzv. národních rozvojových priorit schválených vládou ve druhé polovině loňského roku. Ty obsahují cíle: *zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky, rozvoj páteřní infrastruktury, zvýšení kvality a efektivnosti veřejné správy; podpora sociálního začleňování, boje s chudobou podpora systému veřejného zdraví; integrovaný rozvoj území*. Poslední jmenovaný ukazuje, že s regionální dimenzí a podílem samospráv na rozvoji území můžeme počítat i po roce 2013. V této souvislosti je nutno zdůraznit především termín „integrovaný“, který souvisí i s dalším inovativním požadavkem SMS ČR ve vztahu k budoucnosti evropských fondů. Je totiž potřeba, aby každé území svůj rozvoj napříště řešilo v souvislostech a nesaturovalo dotacemi investice, které nemají přidanou hodnotu. Jistě každý ví, která investice spíše potěší oko kolemdoucího a která dovede vygenerovat trvalá pracovní místa s vizí jejich zachování.

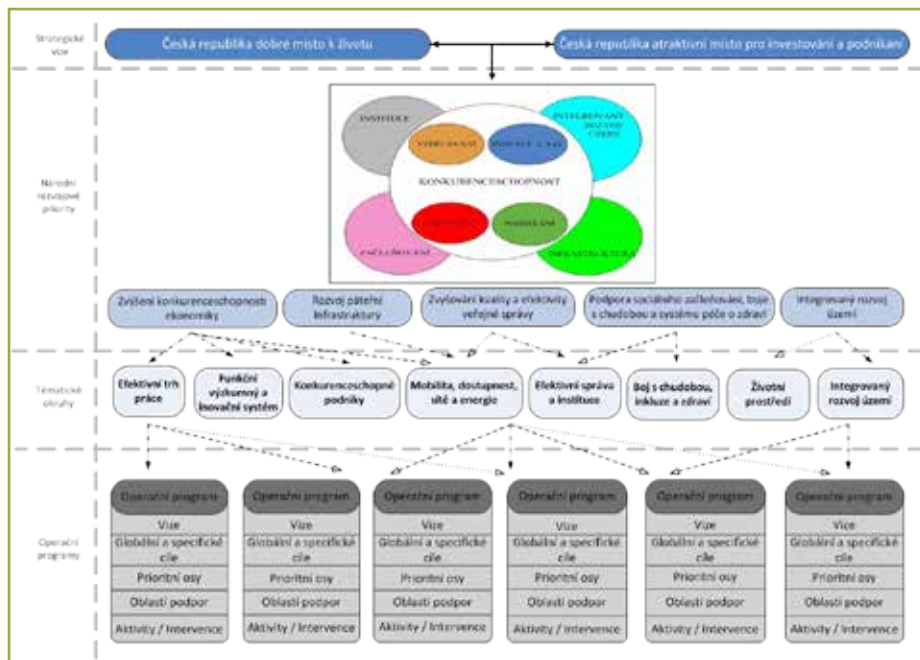

Schéma národních rozvojových priorit s budoucími oblastmi podpory (návrh: MMR)

Je jasné, že formulovat úvahy „od stolu“ je daleko schůdnější, než řešit tíživé sociální a hospodářské problémy v jednotlivých obcích v praxi. Pro naplnění myšlenek integrovaného a udržitelného rozvoje území totiž *zbývá splnění klíčového předpokladu, i když zdánlivě nesouvisějícího. Tím je posílení RUD pro venkov. Jde o naprosto stejný princip přerozdělování, jako v případě evropských fondů, byť s jedním zásadním rozdílem. Rozvinuté velkoměstské aglomerace dostávají příjmový nadstandard na úkor hospodářsky slabého venkova. Ten je pak nucen evropskými*

dotáčními prostředky řešit své základní existenční potřeby bez ohledu na teoretické cíle politiky soudržnosti EU. Chceme-li opravdu dohánět Evropu celým územím státu, musíme si nejprve vynutit spravedlivější financování samospráv a území republiky jako celku z národních zdrojů, ze sdílených daní.

Mgr. Tomáš Chmela,
tajemník SMS ČR

3 otázky pro:

Tomáše Chmela
tajemníka SMS ČR

Jaké jsou hlavní vyjednávací požadavky SMS ČR pro nové programové období?

Menší obce a města již nyní dovedně ukazují, že zvládnou rychle a efektivně čerpat prostředky pro rozvoj území. Proto je potřeba, aby možnosti samospráv dosáhnout na „evropské fondy“ byly širší. Především bychom tak problémům, které naší zemi nyní hrozí v souvislosti s nedočerpáním vyčleněné finanční alokace na současné programové období. Dalšími požadavky je celá řada, v krátkosti je lze shrnout do konstatování, že podpoříme jakékoliv razantní změny, které povedou k transparentnímu přesměrování prostředků do území venkova a pod maximální možnou veřejnou kontrolou.

Z vyjádření SMS ČR je patrné, že nepodporuje stávající systém sedmi ROP. Jaká řešení se nabízejí?

Již šestým rokem mají reprezentace regionálních operačních programů šanci ukázat, že chtějí spravedlivě podporovat rozvoj venkovského území. Bohužel, čast výjimkám, jsme v poslední době svědky bilancování nad neefektivně vyčerpanými fondy. Například na vznik jednoho pracovního místa byly často vynaloženy prostředky v řádech desítek milionů korun, nemluvě o případech, které mají nebo budou mít trestně-právní dohru. Naším cílem je tedy radikální reforma a vytvoření takového systému, který by posílil rozhodovací účast aktérů místního rozvoje na nižší, než je krajská úroveň. Bez kompletní změny to však patrně nepůjde.

Často se hovoří o metodě LEADER a o principech partnerství. Podporuje SMS ČR takový způsob čerpání?

Ano. Částečně to souvisí s předchozím dotazem. Obecně si myslíme, že Program rozvoje venkova dělicí prostředky Společné zemědělské politiky, dokazuje i s malými prostředky velmi účinně intervenovat ve prospěch posilování venkovské infrastruktury a konkurenceschopnosti. Metodou LEADER za účasti místních akčních skupin se pak podařilo dosáhnout skutečného řešení problémů „zdola“, jak to dlouhé roky naší existence prosazujeme. Je to velká inspirace i pro nástroje kohezní politiky, tedy pro potenciální nové operační programy.

Poznámka: podrobnější informace o přípravě Programu rozvoje venkova 2014+ přineseme v následujícím čísle Informačního zpravodaje SMS ČR.

Veřejné slyšení patřilo problémům ve školství

Změny ve financování regionálního školství by měly nedozírné následky, shodují se odborníci

V sídle Senátu se dne 20. února konalo veřejné slyšení na téma Financování regionálního školství. Akci pořádal senátní Výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. Veřejné slyšení znamenalo mimořádný zájem odborné i široké veřejnosti. Akce se osobně zúčastnilo na 300 lidí, čímž byla zcela naplněna kapacita nejen Jednacího sálu Senátu, ale také přilehlých prostor. Další zájemci navíc sledovali veřejné slyšení v přímém přenosu přes internet. Během veřejného slyšení se snesla drtivá kritika na návrh

financování regionálního školství ministra školství Josefa Dobeše, který se na akci nechal zastoupit ředitelem odboru. Účastníci slyšení označili tento návrh za zcela nekoncepční a nepřijatelný. Pořadatelé a účastníci slyšení návrh ministra školství odmítli a vyhlásili celorepublikovou petici za záchranu regionálního školství. Účastníci slyšení se rovněž shodli na tom, že musí být zahájena konstruktivní diskuse, jejímž výsledkem bude alternativní návrh efektivního financování regionálního školství. Ten připraví pracovní skupina,

v níž budou zasedat všechny zainteresované subjekty včetně SMS ČR a taktéž představitelé všech relevantních politických stran. Usnesení, které v tomto smyslu schválí senátní výbor pro vzdělávání, bylo předáno ministru školství Josefu Dobešovi a předsedovi vlády Petru Nečasovi. SMS ČR v přednáškovém bloku reprezentoval předseda PS pro školství a sport Mgr. Oldřich Vávra.

Zpracováno dle materiálů z www.senat.cz

Petice je pro obce krajním řešením

SMS ČR plně podporuje petiční úsilí starostů o odvrácení hrozby rušení základních škol

Nestává se často, že by SMS ČR podpořilo celostátní petiční akci. Problematický návrh ministerstva školství týkající se reformy financování regionálního školství, který bezprostředně ohrožuje 50 - 70% venkovských škol, je však potřeba odmítnout jako celek, přičemž byly vyčerpány veškeré pokusy o smírné odvrácení hrozby na nejrůznějších jednáních. Návrh byl z MŠMT vypuštěn bez náležité analýzy dopadů na žáka, rodiče, učitele a zřizovatele. Nebezpečí záměru MŠMT

tkví ve skutečnosti, že naprosto cíleně přesouvá další díl financování regionálního školství na obce a na rodiče. Proto všechny členy SMS ČR prosíme o podporu této petice, která má za **cíl shromáždit dostatek podpisů (10.000) k tomu, aby se problematika regionálního školství dostala na pořad jednání horní komory Parlamentu České republiky**, kde se již 20. února konalo veřejné slyšení na téma regionálního školství. Ačkoliv byl ministr Dobeš na toto veřejné slyšení pozván, neúčastnil se jej. Jak nyní víme, zanedlouho dojde ke změně ve vedení resortu MŠMT. To však neznamená, že by petiční akce za záchranu českého regionálního školství pozbyla svého smyslu. Jak je vidět, povýšení snah o úspory veřejných financí na „veřejný zájem“, se nyní často obrací proti základním potřebám venkovských oblastí. SMS ČR proto i nadále problematiku financování regionálního školství bedlivě monitoruje a podpisy na petičních arších jsou tím nejlepším argumentem pro očekávaná jednání s novým vedením resortu školství. SMS ČR se nebrání úpravám ve financování školství, ty je však nutné připravovat na bázi odborné diskuse za účasti expertů, zřizovatelů včetně

zástupců samospráv i rodičů.

Dle podkladů Petra Halady a Oldřicha Vávry zpracoval Tomáš Chmela.

Podklady včetně petičních archů naleznete na www.smscr.cz. Podpisy se shromažďují do 10. dubna t. r.

Základní a mateřská škola v malé obci Vysoké Pole na Zlínsku.

**Starostovský informační servis 2012
Vzdělávací semináře pro členy SMS ČR
zdarma!**

**POŠTOVNÍ SLUŽBY V OBCÍCH
12. dubna 2012 od 10.00
Lochovice (Středočeský kraj)**

Seminář bude zaměřen na poštovní legislativu a možnosti obcí bránit se tlakům na rušení pošt a změnám poštovní obsluhy území; součástí bude vysvětlení základních poštovních služeb a jejich vlastností. K dispozici budou metodické materiály spolu se vzorníkem smluv a podání.

Srdečně zveme

Školství má být součástí venkovské politiky státu

Rozhovor s višňovským starostou Jiřím Nekolným o problémech venkovského školství

Tradičně citlivá témata, která se týkají fungování samospráv, se nedávno opět rozrostla. (Ne)Konceptní záměr reformy financování regionálního školství se tak stal po několik měsíců hlavní agendou SMS ČR. Cenné argumenty o nesprávné konstrukci ministerského materiálu přinesly i poznatky přímo z regionů díky dobrovolné práci našich členů. Jedním z nich je i starosta středočeské obce Višňová a člen PS pro školství a sport SMS ČR Ing. Jiří Nekolný. Proto jsme mu položili několik zásadních dotazů.

Patříte k odpůrcům současné podoby Konceptního záměru reformy financování regionálního školství?

Ano, patřím k odpůrcům. Na celé koncepci mi nejvíce vadí její neprofesionální provedení a nevyhodnocení dopadů, přestože ministerstvo má k dispozici dostatečné podklady a nástroje k jejich vyčíslení.

Jak by se ministerský návrh projevil přímo ve Višňové, kde starostujete, a jak ve Středočeském kraji, jehož analýzu jste v rámci Pracovní skupiny pro školství a sport vypracoval?

Pro naši obec jsem spočítal dopad pro základní školu (malotřídku) na rok 2012 další doplatek ve výši 116 382 Kč. V současnosti na pedagogy doplácíme 146 123 Kč. To hovořím pouze o učitelích, nevyhodnocoval jsem dopady na školní družinu. Naopak v mateřské škole bychom dostali přidáno.

Pro Středočeský kraj jsem zpracovával obecnou analýzu, kde jsem přepočtl údaje podle normativů Středočeského kraje na rok 2011 a porovnal s novými normativy. Údaje jsem převedl do grafů, které ukázaly, že největší dopady budou u druhých stupňů plně organizovaných škol pod 24 dětí na třídu. Zpracované materiály pak sloužily pro naše další jednání.

V nedávné době jste se zúčastnil veřejného slyšení k reformě financování regionálního školství, které proběhlo v Senátu. Jaká byla atmosféra a jaké závěry si z ní starostové odnesli?

Na slyšení v Senátu jsem ocenil především připravenost všech, kteří s reformou v navrhované formě nesouhlasí. Bylo vidět, že návrhu reformy věnovali spoustu

času a že jim naše školství není lhostejné. Obávám se, že se totéž nedá říci o panu ministři, jehož účast byla na několika setkáních avizována a vždy za sebe poslal někoho jiného. Takže jsme si vzájemně poplakali na ramenou a zase jsme se rozešli. K těm, kterým bylo slyšení především určeno, se nakonec asi ani nedoneslo.

Byl jste jménem Sdružení místních samospráv ČR u řady jednání, nyní je v přípravě dokonce „petice za záchranu českého regionálního školství“. Dovedete odhadnout další vývoj situace?

Ano, byl jsem účasten několika jednání. Celkem jsem minimálně třikrát vyslechnul rozsáhlou prezentaci k návrhu koncepce z úst Ing. Finkeho. Pak jsme se scházeli na pracovních jednáních s pracovníky ze Svazu měst a obcí a společně jsem připravovali připomínky. Společně jsme zformulovali odmítnutí koncepce. Jaké pak bylo moje překvapení, když na jednání výboru Senátu pro vědu a vzdělání prohlásil náměstek ministra, že v podstatě všechna připomínková místa s návrhem koncepce souhlasí. O petici vím a připojím se k ní. Jen si nejsem jist, že to bude co platné. Jestli i ministr financí přiznává, že se počítá ve školství s propuštěním více než 17 tisíc učitelů, pak se jedná o záměr celé vlády a ta takového ministra školství, jakého měla, potřebuje.

Je potřeba něco v současném systému regionálního školství měnit? Jakou formou by měl být ošetřen tak důležitý faktor existence škol, jakým je jejich samotné financování?

Nejsem velkým příznivcem změn tam, kde věci fungují. Rozdíly v financování základního regionálního školství by se dle mého daly narovnat sjednocením normativů mezi kraji. Z pohledu starosty vidím problém spíše v oblasti financování učňovského a středoškolského vzdělávání. Nicméně tam jsou největším zřizovatelem kraje a nechal bych na nich, ať samy rozhodnou, kterou školu budou dále provozovat, a kterou ne. Za vhodné bych považoval oddělit financování základního školství, které je povinné, a středního školství, které již povinné není.

Ing. Jiří Nekolný, *1960

starosta obce Višňová (SČ), 625 obyvatel, absolvent Provozně ekonomické fakulty VŠZ v Praze, profesí ekonom, od roku 2002 starosta obce.

Málokdo ze čtenářů ví, že se u Vás natáčel také známý televizní seriál Chalupáři. Je Višňová skutečně „chalupářskou“ obcí? Jak se vůbec starostuje na středočeském venkově?

Přesto že se u nás seriál Chalupáři natáčel, obec Višňová není typickou chalupářskou obcí. Většinu obyvatel stále ještě tvoří místní lidé v aktivním věku. A jak se ve Višňové starostuje? Já říkám, že všude je chleba o dvou kůrkách, a každé město nebo obec má své problémy. Myslím, že menší obce jsou na tom o to hůře, že vláda a ani politické strany **nemají jasnou venkovskou politiku**. Jednou je snaha přiblížit úřady co nejvíce lidem a vzápětí se objeví záměr některé činnosti z vesnic odebrat. V tom prvním případě bych kladně ohodnotil projekt Czech POINT. Na druhém pólu je plán likvidaci sítě pošt, rušení matrik anebo snaha o ekonomickou likvidaci vesnického školství. Velkým problémem je dlouhodobá nespravedlnost v rozdílném financování obcí. Znovu chci však zdůraznit, že při absenci vládní venkovské politiky lze jen těžko docílit, aby jednotlivé přijímané opatření působila stejným směrem.

děkuji za rozhovor
-tch-

15. duben
datum splatnosti členských příspěvků

Děkujeme

Další krůček na cestě k novému RUDu

Poslanecký návrh novely RUD prošel prvním čtením. Co tomu předcházelo?

Velké vítězství? Spíš jen povzbuzení na dlouhé cestě k cíli. Takto by se dal označit výsledek hlasování 33. schůze Poslanecké sněmovny proběhnuvšího první únorovou středu letošního roku, kdy byla do druhého čtení hlasováním propuštěna novela zákona o rozpočtovém určení daní (RUD), která je pomyslným hybatelem dění v naší organizaci.

Jak jsme již informovali na jiných místech, předložená novela vychází z původního návrhu vypracovaného ministerstvem financí. Dotyčné legislativní řešení snižuje rozdíl mezi příjmy ze sdílených daní na jednoho obyvatele na trojnásobek a profitují z něj všechny obce ČR s výjimkou čtyř největších měst. Do parlamentního legislativního procesu jej v podobě sněmovního tisku 541 předložil kolektiv

poslanců v čele s Petrem Gazdíkem, Helenou Langšádlovou, Janem Farským, Pavlem Lukšou, Stanislavem Polčákem a dalšími. Premiérem avizované projednávání vládou nebylo dodnes ukončeno a není jasné, zda tato regulérní procedura bude kdy ukončena.

Na tomto místě vám přinášíme přehled toho, jak v tomto důležitém hlasování hlasovali jednotliví poslanci parlamentních stran. Hlasování mělo pořadové číslo 50, hlasovalo se o návrhu ZAMÍTNOUT návrh v prvním čtení. Přítomno bylo 158 poslanců, pro zamítnutí bylo 19, proti 92. Návrh přijat nebyl a tisk tedy postoupil do 2. čtení. Příkázán je výboru rozpočtovému a výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj. Lhůta pro projednání v těchto výborech byla prodloužena z 60

na 80 dnů.

Přehled o hlasování Vám může pomoci udělat si obrázek o tom, jak hlasovali poslanci z vašeho regionu. Pokud hlasovali proti novele, nebo se hlasování zdrželi, oslovte je a ptejte se jich na důvody. Z přehledu hlasování jasně plyne, že o RUD se nerozhoduje čistě po stranické linii a že prostor pro diskusi s jednotlivými poslanci a pro argumentaci ve prospěch spravedlivějšího rozdělení daní existuje. Bylo by škoda promarnit historickou šanci třeba jen tím, že nám v rozhodném okamžiku bude chybět pár hlasů.

-red-

NĚKTEŘÍ POSLANCÍ STÁLE NEROZUMÍ POTŘEBÁM VENKOVA

Poslanci hlasující proti novele RUD, tedy PRO ZAMÍTNUTÍ návrhu:

ČSSD: Petr Hulinský, Alfréd Michalík, Stanislav Křeček, Adam Rykala, Ladislav Šincl, Vlasta Bohdalová, Jiří Koskuba, Pavel Ploc, Lubomír Zaorálek; **ODS:** Jiří Šulc, Jana Černochová, David Vodrážka, Ivana Řápková, Pavel Bém, Jan Florián, Boris Šťastný; **KSČM:** Kateřina Konečná, Vojtěch Filip, Miloslava Vostrá.

Poslanci, kteří se zdrželi hlasování:

ČSSD: František Bublan, Jaroslav Foldyna, Ivan Ohlídál, Ladislav Skopal, Stanislav Huml, Hana Orgoníková, Josef Smýkal, Dana Váhalová, Jiří Zemánek, Josef Tancoš, Václav Votava, Milada Emmerová, Pavel Holík, Vladimíra Lesenská, Miroslava Strnadlová, Jeroným Tejc; **ODS:** Marek Benda, Vladislav Vilímeček, Jan Pajer, Aleš Rádl, Tomáš Chalupa, Jaroslav Krupka, Pavel Suchánek, Jan Bureš, František Sivera, Jan Vidím; **KSČM:** Vojtěch Adam, Jiří Dolejš, Milada Halíková, Soňa Marková, Miroslav Opálka, Karel Šidlo, Vladimír Koníček, Květa Matušovská, Marie Rusová, Miroslav Grebeníček, Gabriela Hubáčková, Marie Nedvědová, Marta Semelová, Alexander Černý, Stanislav Grospič, Jan Klán, Ivana Levá, Josef Nekl, Josef Šenfeld; **VV:** Jana Drastichová; **Nezařazení:** Jiří Paroubek.

Co vše zaznělo v parlamentní diskusi k novele RUD?

Obce a města poukazují několik let na to, že zákon o rozpočtovém určení daní není příliš systémový, není příliš spravedlivý, i když uznávám, že spravedlnost v tomto směru se nehledá úplně jednoduše. Politická reprezentace a my všichni v Poslanecké sněmovně obcím a městům dlužíme vyřešení problémů zákona o rozpočtovém určení daní a já věřím, že tato Sněmovna bude ta, která tento mnoho let se táhnoucí problém konečně vyřeší.

Petr Gazdík (TOP09-STAN), předkladatel návrhu ve své úvodní řeči

Asi nejdiskutovanějším mediálním tématem i mezi starosty je snížení zhruba těch 5 mld. na daňových výnosech čtyřem největším městům s tím, že tyto peníze jsou použity k navýšení daňových výnosů ostatním obcím a městům, nikoli však, a to musím také podtrhnout, v nějaké systémové podobě. Předkladatelé jsou přesvědčeni, že daňové výnosy čtyř

největších měst jsou neadekvátně vysoké a daňové výnosy ostatních tedy obcí, především v tom pásmu 5 až 20 tis. obyvatel jsou nízké. S tím nemám problém.

Vladislav Vilímeček (ODS), zpravodaj prvního čtení ve své úvodní řeči.

Pokud se nedohodneme, pak bude platit stávající stav. A ty, kteří pomoc opravdu potřebují, kteří jsou na tom nejhůř, což jsou zejména obce s počtem obyvatel 1-10 tisíc, ty kteří jsou úplně dole v té J-křivce... Ti chtějí, abychom jim přidali a abychom i zvýšili počet finančních zdrojů na jednoho obyvatele. K tomu my jsme připraveni.

Zbyněk Stanjura (ODS), k možné nedohodě o RUD

...ona zásluhovost vždycky nemusí být věcí toho starosty nebo té obce. Řekněme si srovnání. Budeme srovnávat dvě města, jedno v Ústeckém kraji, druhé třeba někde u Prahy. Je samozřejmé, že investoři i na ně navázání střední podnikatelé,

osoby samostatně výdělečně činné, budou působit lépe tam a budou mít vyšší příjmy tam, kde je nízká nezaměstnanost, kde se podnikání daří. A přece to nemusí být a není to velmi často „vinou“ příslušného starosty nebo zastupitelstva, potažmo radnice.

Jiří Paroubek (nezařaz.) k otázce posílení zásluhovosti na podnikatelském prostředí v obci.

(malé obce) Jsou ... jako každé jiné a myslím si, že tento návrh je mimo jiné jakýmsi, byť možná nedokonalým, pokusem o to, aby se i malým a středním obcím poprávalo více, než mají dosud. Pravda, výsledek možná bude, že hora porodí myš, ale jsem přesvědčen o tom, že i malé obce jsou součástí naší demokratické společnosti a mají právo na život, mají právo na svého starostu.

Pavel Kováčik (KSČM) k úvahám ostravského poslance Rykaly ke slučování malých obcí.

Zpracováno dle <http://www.psp.cz/eknih/2010ps/stenprot/033schuz/>

SMS ČR: dohoda s ministerstvem kultury

Předseda SMS ČR Josef Bartoněk podepsal s ministryní Alenou Hanákovou smlouvu o spolupráci

13. únor tohoto roku je milníkem vzájemných vztahů mezi samosprávami a resortem kultury. Ministryně Alena Hanáková podepsala dlouho připravovanou dohodu, která stvrzuje tradičně dobré vztahy SMS ČR s ministerstvem. „Při společném jednání nás paní ministryně ujistila, že proces vydávání církevního majetku bude řešen ve spolupráci s dotčenými subjekty, tedy i s obcemi a naším profesním sdružením. Podpisem bilaterální dohody jsme také stvrdili budoucí spolupráci na přípravě nejrůznějších legislativních návrhů,“ vysvětluje Josef Bartoněk, předseda SMS ČR. Obce a města usilují o co nej-

rychlejší odblokování církevního majetku. Sdružení místních samospráv ČR bude s ministerstvem koordinovat především případnou metodickou pomoc v nejrůznějších sporných případech, které mohou při vydávání majetku nastat. „Další spolupráci povedeme při přípravě věcného záměru nového památkového zákona, který ministerstvo nyní začíná připravovat. Paní ministryně nás také ujistila, že bude usilovat o zachování dotačních podpor v oblasti památkové péče i živé kultury, jejímiž významnými příjemci jsou také místní samosprávy,“ připomněl místopředseda SMS ČR Jan Pijáček.

Názor: Regulace hazardu je stále ožehavým tématem

Rozsáhlá změna legislativy upravující provozování hazardních her, o které jsme přinesli informaci v minulém čísle Informačního zpravodaje, stále obsahuje řadu problematických momentů. O jejich řešení diskutovali účastníci konference Hazard v České republice, kterou za přispění SMS ČR organizovalo občanské sdružení Brnění dne 22. února v Brně pod patronací veřejného ochránce práv JUDr. Pavla Varvařovského.

Přítomní upozornili na skutečnost podloženou opakovanými nálezy Ústavního

soudu, že ministerstvo financí dlouhodobě nerespektuje zákon o loteriích. Obce proto nyní hodlají ministerstvo vyzvat k odebrání stávajících povolení pro hazardní přístroje. Pokud ministerstvo tomuto požadavku nevyhoví, jsou připraveny podat komunální ústavní stížnost k Ústavnímu soudu. Ta je poslední možností obcí, jak se domoci svého ústavně daného práva na samosprávu, které je jádrem sporu.

Jak uvedl Matěj Hollan z pořadatelského sdružení, „Právo na samosprávu minis-

terstvo financí porušuje tím, že nerespektuje obecně závazné vyhlášky obcí, jež zakazují povolování hazardních přístrojů.“ Tak tomu bylo například u Chrastavy nebo v poslední době v případě Františkových Lázní. Jak dále poznamenává, „V obcích jsou nyní ministerstvem povoleny tisíce hazardních přístrojů, jejichž vymýcení nebude možné bez nálezů Ústavního soudu ve věci příslušné komunální ústavní stížnosti.“

-red-

Samosprávy a veřejný ochránce práv

Seminář středočeského SMS ČR přinesl informace o působnosti ombudsmana

Mohou se samosprávy obracet na ombudsmana? Přesně na takové dotazy pamatoval první letošní seminář středočeské krajské organizace SMS ČR, který se uskutečnil dne 1. února v Praze. Zástupci Kanceláře veřejného ochránce práv za účasti vedoucího oddělení veřejného pořádku a místní správy JUDr. Valáška podrobně objasnili, jaké podněty týkající se působnosti obcí a měst tento úřad řeší a jaké výsledky jejich několikaletá činnost přináší.

Důležitým momentem semináře bylo objasnění dozorových kompetencí ministerstva vnitra (Odbor dozoru a kontroly veřejné správy), které se vztahují zejména na **zveřejňování záměrů obce na úřední desce, rozhodování orgánů obce o prodeji majetku** (pozemků, bytových domů), **jednání zastupitelstva** (např. veřejnost

jednání, pořizování záznamu, vystupování občanů), apod.

Veřejný ochránce práv v této souvislosti může **prošetřit, zda Ministerstvo vnitra vykonává dozor a kontrolu nad samosprávou – samostatnou působností obce – podle zákona a správně, příp. zda není nečinné.**

Rezort vnitra vykonává dozor také nad **správností a zákonným souladem obecně závazných vyhlásek.** Vedle toho však veřejný ochránce práv může sám podat návrh na zrušení příslušné vyhlášky u Ústavního soudu, případně se stát vedlejším účastníkem v řízení, které iniciovalo u Ústavního soudu samo Ministerstvo vnitra. Jedná se o zvláštní oprávnění ochránce, které se využívá výjimečně.

Další kompetencí ochránce představuje **oblast rovného zacházení**, kdy veřejný

ochránce může posoudit, zda obec dodržuje antidiskriminační zákon a nepostupuje vůči jednotlivcům diskriminačně (např. stanovení pravidel pro pronájem obecních bytů, pravidel pro přijímání dětí do předškolního vzdělávání v mateřských školách, vydávání souhlasů s vyhrazeným parkováním, poskytování slev apod.)

Také obec samotná může podat podnět veřejnému ochránci práv, a to především v případech žádostí o prošetření zákonnosti postupu úřadu tam, kde je sama účastníkem řízení (např. územní a stavební řízení), nebo pokud se cítí být diskriminována apod.

Zvláštní dík patří všem, kteří se na organizaci semináře aktivně podíleli.

dle materiálů KVOP

Nechodí Vám aktuální emailové informace ze SMS ČR?

Napište nám a my Váš email zařadíme do naší evidence.

Děkujeme!

Starostovský informační servis 2012 BEZPLATNÝ PRÁVNÍ SERVIS ČLENSKÝM OBCÍM

Snad každý starosta při řízení obce občas zažije situaci, na jejíž řešení je nezbytné získat právní stanovisko. SMS ČR od letošního března nabízí účinné a pohodlné řešení v podobě bezplatné právní poradny. **S konkrétními dotazy, které se týkají fungování obce, se můžete obracet na kontaktní email tajemnik@smscr.cz.** Jedinou podmínkou pro bezplatné vypracování konkrétního právního stanoviska je úhrada členských příspěvků na příslušný rok.

Mezi nejčastější dotazy, které poradna zodpovídá, patří:

- zákon o svobodném přístupu k informacím
- odměňování členů zastupitelstva
- otázky zákona o střetu zájmů
- pravomoci starosty a dalších orgánů obce

Dotazy zodpovídají externí spolupracovníci Hlavní kanceláře SMS ČR z řad renomovaných právníků a odborníků na správní problematiku. Nejzajímavější dotazy budou výhledově s odpověďmi zveřejňovány na stránkách Informačního zpravodaje SMS ČR.

Zasedání orgánů SMS ČR

Leden i únor letošního roku patřil také jednání orgánů SMS ČR. Kolegium předsedy SMS ČR se sešlo ve dnech 30. ledna a 13. února ve Zlíně. Dne 16. února se pak sešlo Předsednictvo SMS ČR v Jihlavě, které na závěr měsíce března určilo termín jednání vrcholného orgánu SMS ČR - Rady. Mezi další body pravidelných jednání patřilo hospodaření sdružení a tradiční témata naší organizace popsaná v tomto vydání Informačního zpravodaje.

Kontakty na SMS ČR: Adresa sídla SMS ČR je Zlín - Prštné, Nábřeží 599, 760 01, telefony: 577 688 203, 605 345 806, internet: www.smscr.cz, email: info@smscr.cz, Informační zpravodaj SMS ČR vydává Sdružení místních samospráv ČR se sídlem Zlín 760 01, Nábřeží 599, IČ: 75130165, www.smscr.cz, info@smscr.cz, místo vydání Zlín, dat. vydání 15. 3. 2012, č. 1/2012, ev.č. MK ČR E 20029. Výkonný redaktor: Mgr. Tomáš Chmela; Redakční rada: Ing. Josef Bartoněk, předseda; Edita Nezvalová, Jan Pijáček, Ing. Věra Kovářová, Ing. Jiří Nešpor. Grafické zpracování: Ing. Petr Machů.